

Når vinteren er rindet i grøft og i grav

Der skal ofte dannes mange nye familier efter en hård vinter, så bi-gården igen kommer op på fuld styrke. En befrugtet dronning og fem yngeltavler i maj måned giver honning samme sæson

Efter en lang vinter med måske store tab af bifamilier, vil en af de bedste forårsopgaver være en deling af familierne, så man igen har det samme antal, som man indvintrede. I år er der nok også mange vintertab rundt omkring i hele landet, så en deling af familierne er nødvendig, men selv hvis man ingen vintertab har, er det en fornuftig metode til at forebygge sværmetrangen. Samtidig er det også en nem metode til at skifte dronningen, inden hun bliver for gammel.

Det nemmeste ikke det bedste

I princippet kan man blot tage en bifamilie og dele dens tavler og bier ud på to forskellige kasser. Den dronningløse kasse sørger så selv for at udruge en ny dronning, men metoden har ulemper, som man altså skal tage i betragtning.

For det første går der mindst 40 dage, inden den nye dronning bliver udklækket, parret og selv får afkom, der kan blive nye arbejderbier. Dermed mister man trækket i denne periode.

For det andet er man ikke sikker på, at det bliver den bedste dronning, der bliver opfodret og udruget. Måske er den larve, bierne vælger, nogen timer for gammel, så hun ikke får geleroyal i tilstrækkelige mængder til at udvikle sig optimalt.

For det tredje har man ingen kontrol med dronningens afstamning. En dronning kan jo lægge æg i serier, alt efter hvilken portion sæd hun anvender, og det kan godt skifte midt på en tavle.

Hvad er formålet?

Når der skal dannes småfamilier, må man først skaffe sig et overblik over, hvor mange yngeltavler bifamilierne sidder på. Midt i maj måned er 5 yngeltavler et passende antal.

En aflæggerfamilie med ny dronning fra maj er godt fyldt med honning i juli

Dernæst må man være klar over formålet med hele operationen. Er det blot sværmebyggende, kan man nøjes med at flytte et passende antal yngeltavler med bier over i en magasinkasse og stille den på den ene side af moderstadet.

Efter en uges forløb flytter man den til den anden side af moderstadet, og næste uge flyttes den tilbage etc. På den måde går bierne ind i moderstadet, efterhånden som de bliver trækbier. Derved får moderstadet mange trækbier, og det er jo dem, der henter honning, og man fjerner de unge bier, der ellers let får sværmenykker, når de ikke kan komme af med deres fodersaft ved at opfodre nye familiemedlemmer.

Skal dronningen udskiftes?

Hvis formålet er at få dronningen udskiftet, har du den bedste chance, når du lukker en ny dronning ud i en lille småfamilie på et par yngeltavler og et par fodertavler. Efter en god ugestid kan man se, om den nye dronning er i æglægning. Er det tilfældet, fjerner man den gamle dronning i moderstadet, lægger en avisside over tavlerne og sætter magasinkassen oven på avissiden (prik nogle små huller i avissiden, så bierne får fært af hinanden).

Du kan naturligvis også vente med at føre småfamilien tilbage og udskifte dronningen til efter honninghøsten, men så er der sikkert ikke længere tale om en småfamilie, men om en normal stor familie, som måske også har fået magasin på i sommerens løb.

Det er nemt at fremstille en bund til en almindelig magasinkasse af fire bræddestumper og et stykke krydsfiner.

Vil du have honning?

Er det derimod i første række honning-udbyttet, du er interesseret i, er her en sikker fremgangsmåde, der samtidig giver dig både de sværmhindrende fordele og muligheden for at skifte dronning på et passende tidspunkt; bedst ved indvintring.

I første halvdel af maj anbringes en fodertavle, fem yngeltavler og to nye tavler i et almindeligt otterammers magasin med bund og låg. Der skal selvfølgelig en passende mængde bier med.

Biavlere med styropor opstabilingsstader skal selvfølgelig bruge de 10 tavler, der er plads til. Her bruger man bare fire nye tavler.

Dan så mange småfamilier, du kan, ud fra dine moderstader, men fjern ikke for mange tavler. Der skal stadig være fem yngeltavler tilbage på dette tidspunkt, men heller ikke mere. Giv småfamilieme en befrugtet dronning, sæt gitter og magasin på 14 dage til 3 uger senere.

Det er som regel den nye familie, der giver mest honning. Prøv selv.

En ganske almindelig magasinkasse kan sættes ovenpå bunden, så er det nemt at bruge den nye familie efter behov. Bemærk på billedet til venstre, at indgangen til kassen er lille for at gøre det nemmere for den nye familie at forsvare sig.

Lige et godt råd

Efter 1. juni er det ikke klogt at sætte en ny dronning til en småfamilie på 5 tavler. Den er for stærk og vil meget ofte selv udruge en dronning. På dette tidspunkt skal man nøjes med 2 yngeltavler, og kan så eventuelt senere slå den sammen med en større familie.

DB